

[Bertel Dahlgaard.]

der ikke under den nuværende Partisplittelse behøver at være en fast Regel, men jeg vil dog mene, at Rimelighed taler for, at Regeringspartiet fortrinsvis bør besætte den, netop af den Grund, at det er Regeringens og Regeringspartiets Pligt at være ledende i Lovgivningsarbejdet, og at de derfor ogsaa bør have den formelle Mulighed herfor, som Formandsskabet giver. Paa den anden Side vil jeg oprigtigt haabe, at der ogsaa i adskillige Tilfælde kan opnaas Enighed om, at en Formandsplads besættes med et Medlem af et andet Parti, hvor vedkommende maaske i særlig Grad besidder Kendskab til og Interesse for det paagældende Lovgivningsanliggende.

Maa jeg saa i øvrigt sige, at jeg opfatter Statsministerens Programtale som Udtryk for, at man agtede at følge det, jeg kalder en demokratisk Linie. Men Talen var jo holdt i meget almindelige Vendinger, saa det gik ud over Klarheden, og jeg skal derfor tillade mig at rette enkelte Spørgsmaal vedrørende Forhold, hvor jeg synes Karhed er fornøden.

Angaaende Grænsespørgsmaalet brugte den højtærede Statsminister det Udtryk, at Ministeriet „vedkender sig fuldt og helt den nationale Selvbestemmelsesret, som fortsat maa være Grundlaget for Rigets Grænse mod Syd“. Da denne Udtalelse sammenholdt med det foregaaende Ministeriums Erklæring i denne Sag ved dets Tiltræden kan give Rum for forskellig Fortolkning, vil jeg gerne sige, at jeg gaar ud fra, at Ministeriet ikke under de foreliggende Forhold tilstræber at fremkalde en Afstemning i Sydslesvig om Landsdelens Tilknytning til Danmark. Jeg gaar ud fra, at Ministeriet er enig i, at den praktiske Anvendelse af Selvbestemmelsesretten altid vil have som Formaal at sikre Nationalitetsprincipets Sejr som Grundlag for Grænsedragningen. Men jeg vil gerne bede Statsministeren eller Udenrigsministeren udtale sig om dette.

Det radikale Venstre kan i øvrigt give sin fulde Tilslutning til Programtalens Udtalelse om Danmarks stærke Interesse for, at det danske Mindretal i Sydslesvig værnes imod de øjeblikkelige Farer, der truer det, og at dets Ret til at leve sit frie og nationale Liv sikres i Fremtiden.

Vi kan tiltræde Ministeriets Bebudelse

af, at Arbejdet med en Forfatningsændring nu tages op, og jeg gaar ud fra, at den højtærede Statsminister forud for Kommissionens Nedsættelse vil forhandle med Rigsdagens Partier om Kommissionens Sammensætning. Jeg henstiller, at man jævnsides med Forhandlingerne om Grundlovsændringen underkaster Spørgsmaalet om den offentlige Administrations Principper en Undersøgelse. Vi er utvivlsomt i det sidste Slægtled gaaet et Stykke længere ad Centralisationsvejen end ønskeligt. Jeg rejste dette Spørgsmaal i 1942 i et Foredrag inden for Sogneraadforeningerne, og jeg gjorde det atter nu under Finanslovbehandlingen i Oktober. Jeg kan kun udtrykke min største Glæde over, at denne Tanke nu har fundet Tilslutning fra Ordførerne baade for Venstre og de Konservative. Det vil være rigtigt, at en Kreds af sagkyndige faar Lejlighed til en fordomsfri Gennemgang af hele vort Forvaltningssystem.

Vi kan fra vor Side ogsaa tiltræde, at en parlamentarisk Kommission nedsættes til at fortsætte det Undersøgesarbejde, som den tidligere parlamentariske Kommission paabegyndte. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller synes i sin Tale at fravige Tanken om, at dette Arbejde overlades til en rent parlamentarisk Kommission. Dette beklager jeg meget. En Kommission nedsat af det nyvalgte Folketing og med Repræsentanter for alle Partier giver den størst tænkelige Sikkerhed for, at intet forbliver skjult, som kan oplyses. Hvem tør paastaa, at 7 Partiers Repræsentanter skulde kunne blive enige om at søge noget dysset ned? Det er jo netop Grundlovens Tanke, at den ved sin Bestemmelse om forholds-mæssig Sammensætning af den parlamentariske Kommission sikrer Offentligheden, at intet holdes skjult. Jeg gør i øvrigt opmærksom paa, at det er netop Frihedsraadets Krav, saaledes som det fremsattes i det illegale Blad „De frie Danske“ for November 1943. I Frihedsraadets Krav hedder det: Det maa blive den nye Rigsdags Opgave at nedsætte en parlamentarisk Kommission i Henhold til Grundlovens § 45, som kan klarlægge Skyldspørgsmaalene i denne Henseende, hvorefter man maa træffe Beslutning om, hvorvidt der skal rejses Rigsretsanklage. — Jeg tror rigtignok, at man skulde blive ved denne Tanke som